

[Hagen Hagensen]

teresseret i at udstyre folk med den nødvendige ekspertise til at besvære sig over for et offentligt apparat, man selv har siddet på«.

Det er der grund til at trække frem her, for det kunne da godt være en af de ting, man skulle drøfte.

Den nuværende regering ønsker – det ved jeg – at styrke retssikkerheden, ingen tvivl om det. Det har vi vist på flere måder, bl.a. på skatteområdet, men det er jo ikke altid, der har været følgeskab for at yde den retssikkerhed, som vi gerne ville have, fra netop de partier, som fremsætter dette beslutningsforslag.

Om de enkelte ting i forslaget skal jeg blot sige, at fri proces, som ministeren har nævnt det, er steget betydeligt i omkostninger fra 1980 til 1983, nemlig fra 35 til ca. 57 mill. kr., og det gør det vel nok betænkeligt nu at gå ind for en udvidelse. Tværtimod skulle der være grund til at begrænse det. Jeg kan i den forbindelse nævne, at der har været grund til at gøre det i visse skiftesager, men det kan vi nærmere drøfte i udvalget. Men der skal nok også være mulighed for at medtage erhvervsmæssige sager; man må så se at finde ud af, hvordan man kan gøre det.

Jeg vil tro, at opgaven navnlig gik ud på, at man skulle sænke indtægtsgrænsen for meddelelse af fri proces, for det tror jeg der er grund til at overveje med den udvikling, der har været på området.

Jeg vil slet ikke acceptere, at der skulle være forvaltningsmæssig afgørelse af, om der skal meddeles fuld fri proces, forstået på den måde, at man også skulle blive fri for at betale omkostningerne til modparten, hvis man måtte tabe sin sag; det må fortsat være overladt til domstolenes afgørelse.

Om den offentlige retshjælp blot dette, at der er mere grund til at se på forholdene om videregående mulighed for at få retshjælp uden eller med mindre egenbetaling; det er et institut, vi har indført, og jeg synes godt, der kunne være grund til at se på de forhold; så må man se at overføre midler fra anden side, og derfor nævnte jeg det om den fri procesgrænse før.

Hvad angår spørgsmålet om de private retshjælpsinstitutter og retsinformation, som forslagsstillerne ønsker, vil jeg pege på, at der vel først er grund til at oplyse om den mulighed for retshjælpsforsikring, som langt de fleste kan opnå, og i øvrigt er der grund

til at afvente retshjælpsudvalgets færdiggørelse af arbejdet.

Vi vil være med til at drøfte forholdene på det retssikkerhedsmæssige område – der skal være rimelige vilkår – men vi vil ikke ubetinget som foreslået her gå ind på en betragtelig omlægning af hele retshjælpsordningen, i hvert fald slet ikke på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Når jeg har taget ordet for en kort bemærkning, hænger det sammen med den ironiseringen, hr. Hagen Hagensen kom med for så vidt angår det lille afsnit i bilaget til forslaget, der handler om diskussionen om socialdemokratiets rolle i historien vedrørende retshjælpsordningerne. Når et sådant bilag medtages til et beslutningsforslag, er det selvfølgelig for at illustrere dels en udvikling, dels hvorledes statsmagten – og det kunne såmænd lige så godt have været andre partier, der havde været ved statsmagten – har forvaltet disse retshjælpsordninger.

Dermed har jeg naturligvis ikke ment nogen konkret kritik mod en medforslagsstiller; det er tværtimod for os at se blot et udtryk for, når man formulerer et sådant forslag, at få en samfundsmæssig vurdering af, hvorledes tingene er forekommet.

Når det nu er bragt frem, skal jeg gerne sige, at det er faktisk undgået min opmærksomhed i forbindelse med forslagets udformning, at dette kunne opfattes på den måde, og jeg vil gerne her fra talerstolen beklage over for medforslagsstillerne, socialdemokratiet, at det er kommet med.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg tror, mange af os, der sidder i retsudvalget for vore partier, får henvendelser fra vælgere, fra folk, som ønsker at kunne benytte adgangen til at få fri proces, og der er sikkert også mange af os, der i mange tilfælde gerne ville være med til, at der blev bevilget flere tilfælde af fri proces. Et af kriterierne, får man indtryk af, er, om vedkommende har udsigt til at vinde sin sag, og det sker en gang imellem, at tvivlen måske er så stor, at ansøgerne får indtryk af, at det er derfor, den fri proces-ansøgning bliver afslået.

Jeg har sympati for at imødekomme mange af de ting, som står i forslaget; det gælder